

УДК 339.138:004.738.5:2-185.2(477)

Вершкова А.В.¹

¹ студ. гр. МЕ-303 НУ «Львівська політехніка»

ЗРОСТАННЯ РИНКУ ЕЗОТЕРИЧНИХ ТОВАРІВ В УМОВАХ ВІЙНИ: ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОДАЖІВ КАРТ ТАРО В УКРАЇНІ

В умовах війни економіка України переживає не лише структурні трансформації, пов'язані з руйнуванням виробництв, переміщенням підприємств та кризою традиційних ринків, але й формування нових ніш, які демонструють стійку динаміку розвитку. Однією з таких ніш став ринок езотеричних товарів, зокрема карт Таро. Їхня популярність зросла в умовах підвищеного рівня стресу, невизначеності майбутнього та пошуку альтернативних джерел психологічної підтримки. Саме Таро стали символом духовного ресурсу для частини населення, а водночас і предметом комерційної діяльності, що відкриває нові можливості для малого бізнесу.

Соціологічні дослідження підтверджують інтерес до езотерики в українському суспільстві. Так, за даними КМІС (2024), 15 % українців вірять у тарологію, 25 % - в екстрасенсорні здібності, а 35 % - в астрологію. Загалом близько 43 % населення поділяють віру в одну з цих практик [1]. Економічний аспект цього явища підтверджується й ринковими дослідженнями: за прогнозом Forbes Ukraine, обсяг ринку карт Таро в Україні у 2025 році може сягнути 85 млн доларів США [2]. Таким чином, навіть у кризових умовах формується значний нішевий сегмент, який має як комерційне, так і соціально-психологічне значення.

Статистика продажів на маркетплейсах демонструє чітке зростання попиту. Наприклад, на Prom.ua у 2022 році кількість замовлень езотеричних товарів зросла в 1,6 раза порівняно з 2021 роком, а попит на езотеричну літературу піднявся у 1,2 раза [3]. За даними NV Бізнес, на платформі OLX кількість оголошень із продажу рун збільшилася на 25,4 %, а скатертин для Таро - на 61,9 %. При цьому кількість відгуків на такі оголошення зросла відповідно на 28,3 % і 38,7 %, що свідчить про реальне зростання купівельної активності [4]. Ціновий діапазон також є показовим: середня вартість базової колоди «Таро Уейта» становить близько 279 грн, тоді як спеціалізовані чи авторські колоди можуть коштувати від 600 до 1200 грн. Це свідчить про сегментацію ринку та формування преміального сегменту, зорієнтованого на більш заможних споживачів.

Особливістю українського ринку є поява авторських та патріотичних колод, що містять національну символіку та культурні мотиви. Такі товари не лише відповідають духовним ідентифікаційним потребам споживачів, а й виступають інструментом збереження й популяризації української культури в сучасних умовах. Вони стають елементом креативної економіки,

підтримуючи локальних художників, ілюстраторів та видавців, а також формуючи попит на унікальний національний продукт. Крім того, поява таких колод стимулює експортний потенціал галузі, адже іноземна аудиторія виявляє зацікавлення до автентичних українських виробів. Таким чином, розвиток ринку карт Таро поєднує як економічний, так і культурний вимір, демонструючи взаємозв'язок між підприємництвом та національною ідентичністю [5].

Причини цього зростання можна пояснити комплексом факторів. По-перше, війна створила потужний стресовий фон, і частина населення звертається до езотерики як до способу психологічної компенсації та пошуку сенсу. По-друге, значну роль відіграє цифровізація торгівлі: онлайн-майданчики, такі як Prom.ua чи OLX, забезпечують доступність товарів навіть для внутрішньо переміщених осіб та жителів регіонів із обмеженими можливостями традиційної торгівлі. По-третє, маркетинг у соціальних мережах, включаючи TikTok та Instagram, робить езотеричну продукцію трендом серед молоді, створюючи ефект “вірусного попиту”.

Разом із тим, розвиток цього сегменту супроводжується низкою ризиків. Економічна нестабільність, інфляція, логістичні труднощі та зростання вартості імпортованих матеріалів можуть підвищувати ціну кінцевого продукту, знижуючи його доступність для широкого кола споживачів. Додатковим викликом є сезонність попиту та його залежність від соціально-політичної ситуації, що робить ринок нестабільним і важкопрогнозованим. Водночас варто враховувати конкуренцію з боку іноземних виробників, які пропонують широкий асортимент колод і аксесуарів, що може ускладнити позиціонування українських брендів. Окремо слід наголосити на потребі врегулювання етичних і правових аспектів, аби уникнути шахрайських схем, захистити права споживачів та підвищити довіру до цього сегменту. Запровадження стандартів якості, прозорих правил торгівлі та просвітницької роботи серед покупців може стати важливою умовою для його подальшого стабільного розвитку.

Попри це, ринок карт Таро в Україні демонструє перспективи стійкого розвитку. Його майбутнє визначатиметься здатністю підприємців адаптуватися до змінного середовища через використання цифрових каналів збуту, розвиток брендингу та створення унікальних продуктів. У стратегічному вимірі езотеричний сегмент може стати складовою креативної економіки та експорту культурних товарів, особливо якщо йдеться про авторські та художні колоди. Прогнозні сценарії свідчать, що у консервативному варіанті зростання ринку може становити 20-30 % щороку, в оптимістичному - він здатен перерости на міжнародний рівень через експорт українських продуктів, а в песимістичному - зіткнутися зі

стагнацією через кризові явища в економіці та скорочення купівельної спроможності населення.

Таким чином, ринок карт Таро в Україні в умовах війни є яскравим прикладом формування нових економічних ніш, що одночасно відображають суспільні трансформації та відкривають можливості для малого бізнесу. Дослідження цього сегмента дозволяє зрозуміти механізми адаптації економіки у кризових умовах і формувати нові підходи до управління розвитком підприємництва у сфері креативних індустрій. Водночас він демонструє, що навіть у складних соціально-економічних обставинах суспільство здатне створювати нові культурні продукти, які поєднують духовні потреби, елементи національної ідентичності та економічну цінність. Це відкриває перспективи не лише для внутрішнього споживчого ринку, але й для позиціонування України як активного гравця на світовій арені креативних індустрій. У довгостроковій перспективі це може стати підґрунтям для розвитку конкурентоспроможного експортного напрямку. Таким чином, ринок Таро можна розглядати як приклад синергії економіки, культури та психологічних потреб суспільства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Київський міжнародний інститут соціології (КМІС). Дослідження суспільних настроїв. 2024. URL: <https://www.kiis.com.ua/> (дата звернення: 26.09.2025).
2. Голіч В. Продали Таро на 100 млн грн. Чому в Україні виник бум карт для ворожіння – Forbes.ua. URL: <https://forbes.ua/business/yak-karta-lyazhe-neperedbachuvanist-cherez-viynu-viklikala-bum-na-rinku-kart-taro-v-ukraini-khto-navchivsyazaroblyati-na-mistichnomu-biznesi-desyatki-milyoniv-griven-21092025-32643> (дата звернення: 26.09.2025).
3. Аналітика продажів товарів у 2021–2022 роках. Prom.ua. URL: <https://sprava.prom.ua/yak-zminyvsya-rynok-internet-prodazhiv/> (дата звернення: 26.09.2025).
4. «Зростання попиту на езотеричні товари в Україні». 2023. NV Бізнес. URL: <https://biz.nv.ua/ukr> (дата звернення: 26.09.2025).
5. Український культурний фонд. «Креативні індустрії в умовах війни». 2023. URL: <https://ucf.in.ua/experts/63dbebeca9de2462a0b5773> (дата звернення: 26.09.2025).